

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Разград, 04.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на единадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия М. Й.ова

при участието на секретаря Светлана Л. И.а
като разгледа докладваното от Анелия М. Й.ова Гражданско дело №
20233300100190 по описа за 2023 година

Исковете са с правно основание чл. 49 във вр. с чл. 52 от ЗЗД.

Постъпила е искова молба от С. Г. Г. чрез пълномощник против Община Разград и Театрално-музикален и филхармоничен център - Разград. Предявени са главни искове с правно основание чл. 49 във вр. с чл. 52 от ЗЗД да бъдат осъдени ответниците да заплатят на ищеца солидарно и в условията на евентуалност по отделно сумата 30 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди и сумата 2 086 лева обезщетение за имуществени вреди вследствие на претърпяно произшествие на терасата на заведение „****“ в гр. Разград. Твърди се, че на 06. 04. 2019 г. ищецът и неговият приятел А. Г. били на терасата на заведение „****“. Ищецът се опрял на металната ограда /перила/, перилата се отворили, ищецът загубил равновесие и паднал на тротоара на ул. „Искър“ от около 2, 50 метра височина. Получил счупване на тялото на дясна раменна кост, за което било проведено оперативно лечение, както и други увреждания, удостоверени при преглед от съдебен лекар. Веднага след произшествието бил транспортиран до ЦСМП Разград и прегледан от дежурен лекар. Родителите на ищеца решили, че трябва да бъде транспортиран до гр. Варна. Приели го в МБАЛ „Майчин дом – Варна“ ЕООД, където престоял от 06. 04. 2019 г. до 09. 04. 2019 г. На 07. 04. 2019 г. бил опериран и извършено открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация – хумерус. Заплатил за медицинското изделие сумата 1700 лева. Заплатил и такси за престой 345 лева и 36 лева за консумативи. Вследствие на увреждането, преустановил състезателната си дейност като културист, нарушил се съня му, изпитвал болка и дискомфорт в областта на дясното рамо. Подал жалба в РП Разград и образуваното досъдебно производство било спряно, поради неоткриване на извършителя. Твърди, че получените увреждания са в пряка причинна връзка с действията и бездействията на служители на Община Разград, която е собственик

на сградата и на Театрално-музикален център – Разград, който ползва сградата. Налице е неправомерно поведение на служители, както на ОКЦ Разград, така и на ТМЦ Разград по неправилна експлоатация на съоръжение –мателна врата и парапет в имот с идентификатор 61710.505.483 по КKKP на гр. Разград, коит не са изпълнили вменените им задължения по т. 6.1 и т. 6.2 от Правилника за управлението, поддръжка и ефективно използване на ОКЦ /за управителя на ОКЦ/, респ. задълженията по чл. 6, ал. 2, т. 1 от Устройствения правилник на ТМЦ Разгра /за директора на ТМЦ Разград/, задълженията по чл. 10, ал.1, т. 4 от Устройствения правилник / за Зам. директора по технико – постановъчните, рекламните и логистичните въпроси и за Началник отдел „Постановъчна част, театрални ателиета, производство, транспорт, охрана на труда, противопожарна охрана и други производствени дейности/.

В производството по чл. 131 и сл. ГПК е депозиран писмен отговор от ответника Театрално-музикален и филхармоничен център - Разград, в който по същество излага становище, че иска е неоснователен. Твърди, че ТМЦ-Разград според ПУПЕИ на ОКЦ никога не е имал касателство, както и задължение да се грижи за поддръжката на самата сграда. Освен задълженията за поддържане на помещенията, с оглед възникнали повреди при тяхното обикновено ползване от ТМЦ-Разград, като - смяна на крушки, евентуално контакти при спешна нужда, почистване на помещенията и др. Дори в случаи на необходимост от поддръжка и ремонт на някое от съоръженията, ТМЦ - Разград, отново уведомява собственика, чрез назначения управител и той съответно организира поправката ангажирайки съответните специалист - ел. техници или др.ТМЦ - Разград никога не е било длъжно и не се е грижило за ремонта на сградата - било на покрив, външни стени на сградата, врати, прозорци и др. конструктивни елементи, както и няма правото, съответно задължението да извършва каквито и да било конструктивни промени по сградата . ТМЦ - Разград, няма предвидени средства по бюджет за ремонт на тази сграда. Няма задължение да извършва ремонти или да прави промени и реконструкции по нея, които по някакъв начин да водят до съществени промени в нея, различни от състоянието, в която е била предоставена за безвъзмездно ползване. ТМЦ - Разград не разполага и със специалисти - архитекти, строителни инженери или проектанти, за да се прецени дали така монтираната врата отговаря на изискванията на ЗУТ или съответните Наредба относно строителните правила и норми. Неоснователно е твърдението на ищеца в исковата молба, че: „Налице е неправомерно поведение на служители, както на Общински културен център Разград, така и на Театрално- музикален център-Разград, по неправилна експлоатация на съоръжение метална врата в парапет в имот с идентификатор 61710.505.483 по КKKP на град Разград. " Експлоатацията от ТМЦ –Разград се изразява в следното: 1. Отключване на катинара; 2. Изваждането му от дупката на резето; 3. Издърпване на резето, за да се освободят двете крила; 3. Отваряне на крилата - едното към улицата, другото към площадката. След приключване на работата обратно и последователно: 1. Затваряне на крилата; 2. Прибиране (връщане) на резето в първоначалното му положение за да фиксира двете крила едно до друго, с цел да не се отварят; 3. Поставяне на катинара в дупката на резето; 4. Заклучване на катинара. Неоснователно е твърдението на ищеца, че ТМЦ-Разград има отношение и

съответно носи отговорност за начинът, по който е направена тази врата, представляваща и парапет на тераса, декоративно оформена да съответства на останалата част от него с оглед архитектурното решение за цялата сграда. Кой, кога и защо е изпълнил по този начин вратата е неизвестно и за служителите на ТМЦ - директор, зам. директор и т.н. . Неоснователно е и твърдението, че вратата не отговаря на Наредба № 7/22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. Същата е изд. от МРРБ, обн., ДВ, бр. 3/2004 г., в сила от 13.01.2004 г., като отменя преди това действащата Наредба № 5 от 2001 г. за правила и нормативи за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.), а тя отменя предходната на нея Наредба № 5 от 1998 г. за правила и норми по териториално и селищно устройство (обн., ДВ, бр. 48 от 1995 г.) и всички други разпоредби, които ѝ противоречат или уреждат същите въпроси. Счита, че исковата молба е нередовна, тъй като не сочи конкретни действия, които е трябвало да бъдат извършени от служителите на ТМЦ-Разград, но не са извършени или конкретни бездействия, които съответно са допринесли за вредоносния резултат твърди, че е налице - „неправилна експлоатация на съоръжението...“, като причина за настъпилите вреди. В този смисъл вратата не представлява съоръжение. Експлоатира се като врата с изпълнение на всички задължения за това описани по-горе. От друга страна в петитумът е посочено нещо друго, което не съответства на твърдението - „неправилна експлоатация“. В него ищецът на няколко пъти е посочил, че: „...неимуществени вреди -болки, страдания, неблагоприятни изживявания в резултат от падане от тераса на имот-общинска собственост с идентификатор 61710.505.483 по КKKP на град Разград на 06.04.2019г. поради необезопасяване на врата в парапет, експлоатирана от Общински културен център-Разград и Театрално-музикален център-Разград.... „Неправилната експлоатация“ и „необезопасяването“ на вратата, са две различни фактически действия или по-точно множество от такива. Оспорва начинът, по който е станала падането, т. е. „причинната връзка“ между монтираната по този начин врата, подпирането, отварянето на вратата и падането, тъй като, когато вратата е заключена с резето и катинара, крилата ѝ не могат да се отворят. Не е доказано и че травматичните увреждания са довели до прекратяване на състезателната кариера на ищеца.

Постъпил е писмен отговор от ответника Община Разград. Оспорва иска по същество като неоснователен. Оспорва, че инцидента е настъпил на мястото и по начина описани в исковата молба. Твърди, че Община Разград няма качеството на възложител, по см. на чл.49 ЗЗД, във връзка с каквато и да било работа, при или по повод, на която са настъпили твърдените от ищеца вреди. Между страните не се спори, че по силата на Решение № 189/07.09.2004 г. на Общински съвет-Разград сградата на Общинския културен център е предоставена от Община Разград за безвъзмездно ползване на два културни института - Театрално-музикален център/ТМЦ/, гр. Разград и Капански ансамбъл, гр. Разград. Община Разград не се явява какъвто и да било възложител, на каквато и да било работа и по отношение на дейността осъществявана от ТМЦ, гр.Разград. Община Разград има само качеството на собственик на сградата. Въпросната врата се е използвала от ТМЦ за внасяне и за изнасяне на декори и на друго театрално оборудване, а по изключение и от Община

Разград, във връзка с провеждането на различни културни прояви организирани от нея. Оспорва твърдението в ИМ, че това ползване от Община Разград се намира в причинно-следствена връзка с настъпилния инцидент, защото към този момент ключ за вратата е имал само театър-майстора, респ. ключа се ползвал от други служители на ТМЦ, които не се намират в трудово-правни отношения с Община Разград. При това положение, Община Разград, респ. директора на Общинския културен център, обективно не са били в състояние да предизвикат вредоносния резултат, след като към него момент не са разполагали с ключ от вратата. Оспорва твърдението, че е налице неизпълнение от страна на директора на Общинския културен център/ОКЦ/ на вменените му задължения по т.6.1. и т.6.2. от Правилника за управление, поддръжка и ефективно използване на ОКЦ. Задълженията на директорът на ОКЦ във визираните по-горе разпоредби и по специално възложените му контролни правомощия по т.6.2. са от порядък да следи доколко културните институти - ТМЦ и Капански ансамбъл, на които е предоставено ползването на имуществото на ОКЦ. Не съществуват данни кой е разпоредил да бъде изградена тази врата, нито под чие ръководство и нареждане са извършени монтажните работи, просто защото тази врата е била част от проекта и като такава част, наред с останалия парапет на терасата, тя е била одобрена и приета с издаденото Разрешение за ползване № 107/29.09.2003 г. Оспорва размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди като прекомерно завишено и несправедливо.

Съдът, като прецени твърденията и становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

С ПМС № 89 от 01. 06. 2023 г. за изменение на ПМС № 45 от 2014 г. наименованието на Театрално - музикален център – Разград е заменено с Театрално – музикален и филхармоничен център – Разград.

Ищецът твърди, че на 06. 04. 2019 г. с неговия приятел А. Г. били на терасата на зеведение „****“. Ищецът се опрял на металната ограда /перила/, перилата се отворили, ищецът загубил равновесие и паднал на тротоара на ул. „Искър“ от около 2, 50 метра височина. Получил счупване на тялото на дясна раменна кост, за което било проведено оперативно лечение, както и други увреждания, удостоверени при преглед от съдебен лекар. Веднага след произшествието бил транспортиран до ЦСМП Разград и прегледан от дежурен лекар. Впоследствие бил откаран и приет в МБАЛ „Майчин дом – Варна“ ЕООД, където престоял от 06. 04. 2019 г. до 09. 04. 2019 г. На 07. 04. 2019 г. бил опериран и извършено открито наместване на фрактурата с вътрешна фиксация – хумерус. Вследствие на произшествието претърпял неимуществени и имуществени вреди.

По делото са разпитани като свидетели Г. И. Г., П. Д. Д., А. С. Г.а, И. М. Б., Т. А. Д., В. Б. Р., А. Б. Г., Ц. П. Ц. и Г. И. А..

Св. Г. И. Г. е председател на СК „****“ по културизъм и бил треньор на ищеца през 2018 и 2019 г. Дава показания, че през лятото на 2018 г. ищецът, който все още бил непълнолетен, започнал да тренира при него културизъм с цел през м. април 2019 г., преди да навърши пълнолетие да участва в републиканско състезание в неговата възрастова група.

Първо завършили общата подготовка, а след това започнали специализирана подготовка. Правели 6 пъти седмично силова тренировка по вдигане на тежести основно, за да се редуцира теплото правели по-усилена аеробна и силова тренировка. Необходимо било да се спазва специална диета, която включвала дори и преценка по колко и кога да се пие вода, какво и кога да се яде. По правилника на Федерацията по културизъм участниците в състезанието се картотекирали през същия ден, картотекирали се тези, които са подготвени и са във форма. Подготовката на ищеца в началото на м. април 2019 г. вървяла по план, той бил подготвен за участие в състезанието, което трябвало да се проведе на 21. 04. 2019 г. в гр. Пловдив. Били на финала на подготовката, когато ищецът изчезнал и спрял тренировките. Свидетелят разбрал, че е контузен при някакъв инцидент. Ищецът започнал отново да тренира към края на годината за обща физическа подготовка, но не можел да тренира интензивно и пълноценно, да вдига тежести, освен такива специализирани, които не изискват голяма сила и натоварване.

Св. П. Д. Д. дава показания, че има регистрирана фирма ЕТ „***-П. Д.“ и неговата фирма закупила от Община Разград през 1999 г. част от сградата на театъра, в която направил заведение. Около терасата имало бетонен парапет около 80-90 см. висок, още като купил обекта, съборил този парапет и изградил с разрешение на общината метален парапет. През 2005 г. започнало да работи заведението и тогава нямало врата в парапета. Няколко години след това, свидетелят установил, че без негово разрешение парапета бил разрязан и била направена врата. Театърът пренасял декорите през стълбището, за да влезе в сградата, но за по-лесно била направена врата. Вратата се заключвала с резе, после разбрал, че има катинар. Червените линии, с които е обозначена вратата са съвсем отскоро. От 2016 г. дал под наем заведението и го посещавал само като гражданин.

Св. А. С. Г.а, която е майка на ищеца твърди, че през нощта синът ѝ и се обадил от болницата, тя веднага отишла там, видяла го в инвалидна количка. Ръката му била обездвижена, вързана с бинт, било много болезнено. Дежурният ортопед в отделението ѝ казал, че трябва да оперират сина ѝ, да му поставят титаниев пирон на стойност 1700 лева, за да зарасне костта правилно. Тъй като в болницата не разполагали с титаниев пирон, операцията можело да се състои след няколко дни, във вторник, затова родителите на ищеца решили и го прибрали в къщи, а на следващия ден го завели в Майчин дом във Варна. Там приели ищеца, направили необходимите изследвания и на следващия ден му направили операцията, като му поставили титаниев пирон закрепен с три болта в костта. След операцията ищецът изпитвал силни болки, особено през първите десет дни, приемал обезболяващи. Трудно се обслужвал сам с едната ръка, затова баща му му помагал. През това време карал шофьорски курс и теоретичния изпит – листовките ги взел, но се наложило да се отложи с два месеца изпита по кормуване. Имал проблеми и в училище, защото не можел да пише. Година преди инцидента тренирал фитнес при св. Г. Г. и се подготвял да участва в състезание след две седмици. Бил на диета, пиел специални добавки, не употребявал алкохол, защото било противопоказно. Имал големи очаквания във връзка със състезанието, защото ако се класирал на някое от първите три места, имало възможност да

рекламира стоки и да изкарва допълнителни средства. И към този момент ищецът имал затруднения при вдигане на ръката нагоре или при смяна на времето. Ищецът разказал на майка си как се е случил инцидента – с приятеля си чакали други момчета да излязат от близката дискотека, отишли на терасата и докато двамата си говорели, той се облегнал на парапета, отворила се някаква врата и паднал на тротоара.

Св. И. М. Б. е наемател на заведението „***“ от преди 2019 г. Дава показания, че покрай терасата има изграден метален парапет, в който има врата. Вратата се заключвала с метално резе и катинар. Не бил обръщал внимание дали се заключва и кой заключва катинара. През тази врата театъра товарели и разтоварвали декорите, те отключвали и заключвали вратата, те отговаряли за нея. От интернет разбрал, може би след месец, че момче е паднало от там.

Св. Т. А. Д. работи като заместник директор в ТМЦ Разград. Дава показания, че вратата в парапета служи за товарене и разтоварване на декори, когато има турне. Непосредствено преди да се натоварят декорите врата се отключвала и след като се натоварят, се заключвала от театър-майстора, който отговарял за тази дейност и съхранявал ключа. Вратата се заключвала с резе и катинар. Тя не можела да се отвори случайно, ако не е дръпнато резето, така била направена, че ако е отключена, едната част се отваря към улицата, а другата част към заведението. Свидетелят разбрал няколко дни след инцидента, че имало паднал човек. Няколко дни преди инцидента е имало товарене и разтоварване на декори, но след това вратата била заключена. Свидетелят всеки ден минавал от там и констатирал, че вратата е винаги заключена, иначе щяло да му направи впечатление, че е отключена. Когато започнал театралния сезон през м. октомври на тази година, свидетелят наредил да направят червени и бели маркировки с фолио на вратата с цел обезопасяване. ТМЦ нямал право да прави ремонти по сградата на театъра, тъй като сградата била собственост на общината.

Св. В. Б. Р. работи като ел. техник в ТМЦ Разград и отговаря за сценичната механизация. Помагал и за товаренето и разтоварването на декорите. Декорите се товарели и разтоварвали през вратата, която е на терасата пред барчето, когато постановката е в турне или когато посрещали постановки на други театри, на външни изпълнители. Ключовете били в стаята на театър-майстора и когато се случвало да пътуват две групи, които се връщат късно през нощта или тръгват рано сутринта, ключа се оставял в стаята и от там го вземал отговорника за следващото пътуване. Свидетелят разбрал за инцидента след няколко дни. Първо видели, че няма катинар и театър-майстора отишъл да купи друг катинар. Той отворил врата на парапета пред тях, защото имало резе и те бързали да товарят. Чак след няколко дни разбрали за инцидента.

Св. А. Б. Г. е съученик и приятел на ищеца. Били заедно по време на инцидента. Вечерта били заедно в един техен приятел и като тръгнали да се прибират, решили за 5 минути да се видят с техни приятели, които били в дискотека „Сохо“. Решили да ги изчакат пред дискотеката, до заведението „***“, тъй като непосредствено пред дискотеката било шумно имало много хора, които били употребили алкохол. За да не възникне някакъв

инцидент с тези хора, се качили на терасата пред „****“ да чакат. Двамата си говорели и С. се подпрял с ръце на парапета с гръб към него. Мястото на терасата не било осветено. Парапета се отворил рязко и свидетелят видял как ищеца пада. Ищецът С. паднал на тротоара, а ръката му била под тялото. Казал му, че не си усеща ръката и че не може да се изправи. Едната страна на вратата била широко отворена. Свидателят се обадил на родителите на ищеца, извикал такси и го закарал в болницата. Свидателят твърди, че ищецът през същата вечер не е пил алкохол, тъй като се подготвял за състезание по културизъм и такъв тип състезание изисквало изключителна подготовка.

Св. Ц. П. Ц. дава показания, че в нощта, когато се случил инцидента бил в дискотека „Сохо“. След полунощ, към 1,30- 2 ч. излязъл да си купи цигари и видял отдясно да лежи на земята човек, виел от болка и по гласа познал, че е С.. Когато погледнал нагоре, видял приятеля му А.. Те му обяснили, че както си говорели, С. се подпрял на парапета, той се отворил и С. паднал. Свидателят видял, че едната врата била отворена навън. Заедно със С. ходели на фитнес, С. се готвел за състезание. Седмица – две след инцидента се видели със С. във фитнеса, той не тренирал, пили кафе и обяснил, че са го оперирали и има импланти.

Св. Г. И. А. работил в театъра като театър-майстор до м. септември 2019 г. Занимавал се с организацията по товарене на декорите. Декорите се товарели и разтоварвали през врата, направена в парапета. Тя се заключвала с резе и катинар. Ключът за катинара се съхранявал от свидетеля, носел го в джоба си. Само той отключвал и заключвал. Твърди, че не е имало случай да оставя вратата без да е поставено резето и без катинар. Имало само един случай, когато го нямало катинара на вратата, но резето било сложено, вероятно когато е станало произшествието. Свидателят купил друг катинар и го сложил. Човек можело да падне, когато се подпре, ако не е сложено резето на вратата, едното крило се отваряло навътре, а другото навън.

По молба на ищеца е назначена съдебно-медицинска експертиза. Според заключението на същата, при инцидента от 06.04.2019г. пострадалият е получил: закрито счупване на тялото на дясна раменна кост /клинично и рентгенологично/ с последвала оперативна интервенция и налагане на метална остеосинтеза; хематом на лява мишница и предмишница; кръвонасядане в дясната половина на поясна област на гърба, лява лакътна област и предмишница; две разкъсно-контузни рани по лицева повърхност на дясната подбедрица; охлузване на кожата над глезенната линия на десния крак. Счупването на тялото на дясна раменна кост може да се получи по: пряк механизъм - удар, торзия /завъртане, усукване/ или непряко - падане на лакът или права ръка. Кръвонасяданията, разкъсно-контузните рани и охлузванията са получени по механизма на удар/и и тангенциално действието на твърд/и тъп/ предмети. В своята съвкупност травмите могат да бъдат получени при настъпилото падане с приземяване на терена, вероятно преимуществено към дясната плоскост на тялото. За полученото счупване на дясна раменна кост е извършена оперативна интервенция под обща инхалационна анестезия и рентгенов контрол - открито наместване с налагане на метална остеосинтеза: „вътрешна фиксация чрез 1бр. интрамедуларен заключващ титаниев пирон и 3бр. винтове“ /оперативен протокол №209/07.04.2019г, Отделение по ортопедия и травматология при МБАЛ „Майчин дом-Варна“ ЕООД/. Хематома, разкъсно-контузните рани, кръвонасяданията и охлузванията търпят обратно развитие за максимален срок до 20-на дена. След извършеното оперативно

лечение на счупената дясна раменна кост срока за възстановяване е 1,5-2 месеца, трудоспособността се възстановява след 12-16 седмици, а движенията се ограничават до 90 дни. Приложените разходни документи са относими към лечението удостоверяват закупуването на медицинско изделие /интрамедуларен пирон/, болничен престой и консумативи. Не е посочено вземане на кръв за извършване на изследване за наличие на алкохол и/или упойващи вещества. По Делото не са представени медицински документи, удостоверяващи контролни прегледи в МБАЛ „Майчин дом-Варна“ ЕООД, но това не изключва провеждането на такива. На 14.10.2023г. освидетелстваният съобщава, че два пъти е посещавал лечебното заведение, но не са му издавани медицински документи. По Делото не са представени медицински документи, издадени от МБАЛ „Майчин дом-Варна“ ЕООД, за настъпили усложнения във връзка с извършената оперативна интервенция, които да са наложили допълнително лечение или хоспитализация. По Делото няма документи от които да е видно, че ищецът е насочен за провеждане на рехабилитация или други възстановителни следоперативни процедури. Към настоящият момент е налице ограничение в движението на дясна раменна става за привеждане назад и напред. Не е установено абсолютно възстановяване в свободното движение по осите на тази раменна става и не може да се очаква пълно възстановяване. Неудобство винаги ще има по отношение на този двигателен дефицит, има набелязана хипотрофия, намаляване на мускулната маса на тази ръка поради ограничените движения, неприятни усещания при по-силни пасивни и активни движения, както и оперативните белези, които ще бъдат за цял живот.

По молба на ответника Община Разград е назначена комплексна съдебно – техническа и архитектурно- строителна експертиза, според която предвид материалите, от които е изграден парапета (стоманена тръба и шина), той е стабилен. При подпиране вратата поддава около 10 см в посока към тротоара и след това става устойчива. Двете крила се отварят в различни посоки. Гледайки от страната на терасата дясната се отваря навън, а лявата - навътре. Има монтиран заключващ механизъм тип „резе“, състоящ се от две хоризонтални метални тръби, в които е вкарана метална пръчка с дупка за катинар. По този начин е осигурена стабилност и устойчивост след обикане на луфта от около 10 см навън (посока тротоара). В практиката не се правят врати, водещи към „нищото“ (към празно пространство, яма и т.н.). Тази врата е направена за улесняване подаването на товари от ниско към високо ниво, а не за преминаване на хора. Логично е двете крила да се отварят към терасата. За такъв вид врата няма нормативи. Вратата не е строеж по смисъла на § 5, т. 38 от Допълнителните разпоредби на ЗУТ и затова към нея не могат да бъдат прилагани изискванията на закона. Няма данни дали парапетът е съществувал при въвеждане на сградата в експлоатация. За да бъде въведена сградата в експлоатация трябва да са изпълнени изискванията на чл. 178, ал. 3, т. 4 от ЗУТ - нормата изисква завършени фасади, а парапета е елемент на фасадата. В одобрените инвестиционни проекти парапетът е отразен като една линия. Това е допустимо при условие, че после се изработва архитектурен детайл. В съхранената към момента документация за строежа такъв не се намери (Приложение № 2). Няма данни кога е изграден парапета и вратата в него. За такъв тип врата (тя не е за преминаване на хора) не е задължително да се изработва проект и да се съгласува със специалисти. Ако вратата е изпълнена след въвеждане на обекта в експлоатация, възложителят на строежа може да я възложи на строител без да я съгласува. Височината на парапетите и членението им са регламентирани в Наредба № 5/ 17.05.1995 г. и в Наредба № 7/22.12.2003 г. В периода от 05.06.2001 г. до 13.01.2004 г. е в сила Наредба № 5/ 21.05.2001 г. и в нея няма изисквания за парапети. Няма нормативни изисквания вратата да бъде обозначена с табела или някакъв друг знак. Строежът е въвеждан поетапно с няколко разрешения за ползване: „Трафопост“ - Разрешение за ползване № 209/ 21.07.2000 г.; „Захранващ кабел“ и „Външен водопровод и канал“ - Разрешение за ползване № 54/07.11.2000 г.; „Драматичен театър“ - Разрешение за ползване № 107/ 29.09.2003 г.' Отделно са въведени още два самостоятелни обекта в сградата; Обект № 2 (офиси) - Разрешение за ползване № 54/ 07.11.2000 г.; „Кафе-аперитив „****“ - Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 50/01.07.2001 г. Нормативната уредба е спазена. Направената по този начин врата създава условия за повишен риск за инциденти предвид описаното в т.2, т. 3 и т. 4 от констативно-съобразителната част, тъй като парапетът е много нисък и луфта от около 10 см. ,който се създава при подпиране на нея, когато е заключена, я прави нестабилна

преграда.

От ответниците са представени и са приети като писмени доказателства: Акт № 918/ 17. 02. 2004 г. за публична общинска собственост на имота – Драматичен театър, според който със Заповед № 1657/ 19. 09. 2003 г. на Кмета на Община Разград имота е предоставен за безвъзмездно ползване на ДТ „Антон Страшимиров“ Разград, преименуван с Решение № 281/ 27. 12. 2004 г. на ОбС Разград на „Общински културен център“ и Капански ансамбъл Разград. Представени са заповеди за командироване на състави на ТМЦ Разград във връзка с изпълнение на репертоарно – производствената програма на театъра за 2019 г. за периода от 27. 03. 2019 г. до 05. 04. 2019 г.

Ищецът е представил ПМС № 45 от 06. 03. 2014 г. , според което ДТ „Антон Страшимиров“ е преобразуван в Театрално-музикален център – Разград като държавен културен институт със седалище Разград и описания предмет на дейност. Представен е Устройствен правилник на ТМЦ Разград, утвърден на 25. 01. 2018 г. от министъра на Министерството на културата, според който центърът е държавен културен институт, юридическо лице на бюджетна издръжка, второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на културата. Представен е препис – извлечение от Протокол № 12 от проведено заседание на 07. 09. 2004 г. на ОбС Разград с приети решения, като с Решение № 189 имота - публична общинска собственост „Драматичен театър“ е предоставен за безсрочно безвъзмездно ползване на ДТ „Антон Страшимиров“ гр. Разград, преименуван с решение на ОбС Разград от 27. 12. 2004 г. на Общински културен център и Капански ансамбъл, като с последното решение е приет Правилник за управление, поддръжка и ефективно използване на ОКЦ. Служебна бележка, издадена на 09. 06. 2023 г. от СК „****“ гр. Разград, че ищецът е провеждал тренировъчна дейност в залата на клуба и се е подготвял за участие в Държавното първенство по културизъм за юноши и младежи в гр. Пловдив на 21. 04. 2019 г. , но след претърпян инцидент в началото на м. април 2019 г. е прекратил тренировъчната си дейност.

Въз основа на тази фактическа обстановка, съдът приема, следното:

Предявеният главен иск против Община Разград и Театрално музикален и филхармоничен център – Разград да отговарят в условията на солидарност за претърпените от ищеца неимуществени и имуществени вреди е неоснователен. От събраните по делото писмени доказателства е установено, че ответникът Община Разград е предоставил за безвъзмездно ползване имота от втория ответник Театрално музикален и филхармоничен център – Разград. Причината за произшествието е, че вратата в парапета, която се ползвала от този ответник за товарене и разтоварване на декори не е била заключена, както се изисква за правилната и безопасната ѝ експлоатация. Вредите за ищеца са произлезли от нарушение на правила от ответника ТМФЦ, а не поради самото свойство на вещта /вратата/. Както е прието и в съдебната практика, отговорността на този, който е възложил на друго лице извършването на някаква работа, е такава за чужди противоправни и виновни деяния, с които се нарушават предвидени правила при ползването на вещта, докато когато вредите са произлезли при ползването на вещта без да са допуснати такива нарушения на предписани правила, отговорността ще е по чл. 50 ЗЗД, в т. ч. и за възложителя на работата. Тази отговорност е обективна, безвиновна и е солидарна за собственика на вещта и лицето, под чийто надзор се намира вещта. В случая не са налице доказателства за ангажиране на солидарната отговорност на ответника Община Разград. Община Разград има само качеството на собственик на сградата, но не се явява възложител на дейностите, осъществявани от ответника Театрално музикален и филхармоничен център – Разград. Предвид изложеното, исковете срещу Община Разград за обезщетение за неимуществени вреди и за обезщетение за имуществени вреди за солидарно осъждане с ответника Театрално

музикален и филхармоничен център – Разград следва да бъдат отхвърлени като неоснователни, както и акцесорната претница за заплащане на законната лихва от 30. 05. 2020 г. По същите съображения следва да бъдат отхвърлени като неоснователни и предявените искове в условията на евентуалност само срещу Община Разград.

Съдът приема, че предявеният иск с правно основание [чл. 49](#) от ЗЗД против втория ответник Театрално музикален и филхармоничен център – Разград, предявен в условията на евентуалност, разгледан по същество е основателен. За да възникне тази отговорност, е необходимо кумулативно наличие на следните предпоставки: вреди, причинени на пострадалия от лице, на което отговорният по [чл. 49 ЗЗД](#), е възложил някаква работа, които вреди да са причинени при или по повод на изпълнението ѝ и по вина на изпълнителя, при наличието на причинна връзка между тях. Възлагането на работата може да се осъществи, както от физическо лице, така и от ЮЛ. Относно правната характеристика на възлагането в доктрината и съдебната практика се поддържа становището, че то е фактическо натоварване на друг правен субект - физическо лице за извършването на определена работа в чужд интерес. За отговорността по [чл. 49 ЗЗД](#) е без правно значение формата, чрез която се осъществява възлагането на работа. Възлагането на работата може да е по трудов или по граждански договор, или дори като услуга. Упражняването от възложителя на властническото правомощие да възложи работа е основаниято за ангажиране на деликтната му отговорност. Макар да отговаря на различно правно основание, отговорността на възложителя на работата е винаги обвързана от действията на делинквента, причинил увреждането при и по повод изпълнение на възложената му работа. Отговорност за вреди от чуждо поведение, когато те са настъпили при и по повод извършване на определена работа, носи този, който е възложил извършването на работата.

Безспорно се установява от събраните по делото писмени и гласни доказателства, че на 06. 04. 2019 г. ищецът е получил: закрито счупване на тялото на дясна раменна кост /клинично и рентгенологично/ с последвала оперативна интервенция и налагане на метална остеосинтеза; хематом на лява мишница и предмишница; кръвонасядане в дясната половина на поясна област на гърба, лява лакътна област и предмишница; две разкъсно-контузни рани по лицева повърхност на дясната подбедрица; охлузване на кожата над глезенната линия на десния крак. От показанията на свидетеля А. Б. Г. се установява, че ищецът е претърпял травматичните увреждания като с е опрял на парапета, ограждащ част от терасата на сградата, предоставена за ползване от Театрално – музикален и филхармоничен център – Разград /ТМФЦ/. В парапета имало монтирана врата, която се отворила от едната страна широко и ищецът паднал от терасата на тротоара. Съдът кредитира като доказателство показанията на този свидетел, тъй като последователни и безпротиворечиви и се подкрепят и от показанията на свидетеля Ц. П. Ц.. Този свидетел дава показания, че по същото време е излязъл от близката дискотека „Сохо“ и е видял паднал на тротоара ищеца, а над него на терасата св. Г.. Едната врата била отворена навън. Показанията на двамата свидетели са логични и допълващи се и кореспондират и на показанията на св. Д. и А., че едното крило на вратата се отваряло навън, а другото навътре, поради което съдът ги приема за достоверни,

относно механизма на произшествието. Според заключението на СМЕ, в своята съвкупност травмите могат да бъдат получени при настъпилото падане с приземяване на терена, вероятно преимуществено към дясната плоскост на тялото. Безспорно се установява причинната връзка между получените травматични увреждания и падането на ищеца от терасата на тротоара.

В случая са налице законовите предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника Театрално – музикален и филхармоничен център – Разград, който е ЮЛ на бюджетна издръжка, според устройствения правилник от 25. 01. 2018 г. Отговорността по [чл. 49 ЗЗД](#), както бе посочено по-горе, е такава за чужди виновни действия - възложителят на работата отговаря пред пострадалия за вредите, които са му причинени поради виновното и противоправно поведение на изпълнителя на тази работа, при или по повод изпълнението ѝ. От събраните писмени доказателства е безспорно, че с Решение № 189 от 07. 09. 2004 г. на ОбС Разград имота - публична общинска собственост „Драматичен театър“ е предоставен за безсрочно безвъзмездно ползване на ДТ „Антон Страшимиров“ гр. Разград, като обекта е преименуван с решение на заседание на ОбС Разград от 27. 12. 2004 г. на Общински културен център, впоследствие Театрално-музикален център, Театрално музикален и филхармоничен център – Разград. Според Устройствен правилник на ТМЦ Разград, приет на същото заседание на ОбС Разград, Раздел II, т. 5, т. 6.1 и 2, т. 7.4.6, общото управление и ефективното използване на Общинския културен център е възложено на управителя, назначен с конкурс, който отговаря за организацията, използваемостта и поддръжката на сградата, контролира изпълнението на възложените отговорности на директорите на Драматичен театър и Капанския ансамбъл, относно поддържането на съоръженията и инсталациите. Предвид тези писмени доказателства, съдът приема, че дейностите и задължението по поддържане, правилната експлоатация и обезопасяване на сградата с прилежащата тераса и парапет са възложени на ответника Театрално музикален и филхармоничен център – Разград, на когото е предоставено ползването на обекта. Страните не спорят, че парапета е бил срязан и е направена врата, която се отваря, за да се товарят и разтоварват през нея декорите за театрални постановки и други културни мероприятия при турне. След тези дейности, според показанията на св. Р., Д. и А., вратата веднага се заключва с резе и катинар. Тези факти са установени и от заключението на СТЕ, според което двете крила на вратата се отварят в различни посоки. Гледайки от страната на терасата дясната се отваря навън, а лявата - навътре. Има монтиран заключващ механизъм тип „резе“, състоящ се от две хоризонтални метални тръби, в които е вкарана метална пръчка с дупка за катинар. Ключът за катинара се съхранявал, според гласните доказателства, от театър – майстора.

Видно от представените и приети като доказателства заповеди за командироване на състави на ТМЦ Разград във връзка с изпълнение на репертоарно – производствената програма на театъра за 2019 г. за периода от 27. 03. 2019 г. до 05. 04. 2019 г. , със Заповеди №№ 176 и 177/ 02. 04. 2019 г. са били командировани творческият и техническият състав на концерт-спектакъла „Моите неизпратени писма“ за срок от 1 ден, на 04. 04. 2019 г. , в гр.

Варна. Явно е, че на 04. 04. 2019 г. във връзка с турнето на този спектакъл е извършвана дейност по товарене и разтоварване на декорите през вратата на парапета. Произшествието е станало след един ден, на 06. 04. 2019 г. през нощта, според приложения Лист за преглед на пациент в КДБ/СО – ищецът бил приет на 06. 04. 2019 г. в 02,13 ч. След като е установено от гласните доказателства, че ищецът е паднал от терасата на тротоара през вратата, на която се отворило едното крило навън, следва извода, че след турнето на 04. 04. 2019 г. вратата, изградена в парапета не е била заключена, както се изисква за правилната и безопасната ѝ експлоатация като съоръжение, нито пък е бил осъществен контрол за това на следващия ден. Налице е виновно и противоправно бездействие на служители на ответника Театрално музикален и филхармоничен център – Разград, изразяващо се в неизвършване на необходимите действия за предотвратяване на такива инциденти, какъвто е предизвикан в настоящият случай. По изложените съображения, съдът приема, че предявеният иск срещу ответника Театрално музикален и филхармоничен център – Разград е основателен и доказан за обезщетение за причинени неимуществени вреди до пълния предявен размер от 30 000 лв. От събраните по делото гласни доказателства – показанията на св. А. С. Г.а се установява, че както преди, така и след операцията във Варна, ищецът изпитвал много силни болки, особено през първите десет дни, не можел да се обслужва сам и разчитал на помощта на баща си. Тъй като ищецът провеждал шофьорски курс, се наложило да отложи с два месеца явяването на изпита по кормуване. Изпитвал затрудния и в училище, тъй като не можел да пише с дясната ръка. Тъй като се готвел една година преди това за участие в състезание по културизъм, което щяло да се състои две седмици след произшествието, не могъл да вземе участие и много се разстроил от този факт. Имал големи очаквания от участието си и класирането си в състезанието, затова провеждал и усилена подготовка за него. Съдът кредитира показанията на св. Г.а – майка на ищеца, тъй като се подкрепят и от заключението на СМЕ, според което травмата – счупване на тялото на дясна раменна кост е била съпроводена със силни болки. Според заключението, срокът за възстановяване е 1,5-2 месеца, трудоспособността се възстановява след 12-16 седмици, а движенията се ограничават до 90 дни. Показанията на св. Г.а се подкрепят и от показанията на св. Г. И. Г., Същият бил треньор на ищеца по културизъм и твърди, че още от лятото на 2018 г. ищецът започнал първо обща, а после специализирана подготовка за състезанието по културизъм, което трябвало да се проведе на 21. 04. 2019 г. Към момента на произшествието, когато ищецът преустановил тренировъчната си дейност, той бил подготвен за участие в състезанието, били на финала на подготовката,

При претенция за обезщетение за неимуществени вреди се прилага принципът на справедливо обезщетяване на болките и страданията, съгласно [чл. 52 от ЗЗД](#), основан на цялостна преценка на конкретните обективни обстоятелства - вида и характера на телесните увреждания, последиците от тях, продължителността на проведеното лечение и понесените в резултат на това болки и неудобства, възраст на пострадалия, възможност или не за пълно възстановяване. Според показанията на св. Г.а и към този момент ищецът имал затруднения при вдигане на ръката нагоре или при смяна на времето. Тези показания съдът намира за достоверни, тъй като се подкрепят и от заключението на съдебно-медицинската експертиза

за здравословното състояние на ищеца към настоящият момент. Според заключението, при прегледа на ищеца е установено затруднено движение на дясна раменна става, няма абсолютно възстановяване на движението такова не се очаква. Според вещото пице, неудобство винаги ще има по отношение на този двигателен дефицит, хипотрофия, намаляване на мускулната маса на тази ръка поради ограничените движения, неприятни усещания при по-силни пасивни и активни движения, както и оперативните белези, които ще бъдат за цял живот. Ето защо може да се направи извод, че ще има остатъчни негативни последици за ищеца - болки и неудобства в ежедневните дейности, които ще влошават винаги качеството на живот.

При тези факти съдът счита, че в конкретния случай, се претендират неимуществени вреди за обезщетяване на болки и страдания, които се характеризират със сравнително висок и продължителен интензитет на търпене. Съобразявайки тежестта на уврежданията, възрастта на пострадалия, обстоятелствата, при които е настъпило увреждането, продължителността и вида на проведеното лечение, продължителността и интензивността на физическите и психическите страдания на ищеца, съдът намира, че справедливото по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди възлиза на 30 000 лева, като съответстващо на общовъзприетото понятие за справедливост по [чл. 52 ЗЗД](#).

Предявеният иск за обезщетение за претърпените имуществени вреди за сумата 2 086 лева е основателен и доказан. Според заключението на СМЕ, приложените по делото разходни документи са относими към лечението, удостоверяват закупуването на медицинско изделие /интрамедуларен пирон/, болничен престой и консумативи.

Неоснователно е възражението на ответниците, че травматичните увреждания се дължат изцяло на виновното поведение на ищеца, тъй като преди произшествието бил употребил алкохол, затова проявил небрежност като не видял вратата, на която се подпrial и паднал. По делото не са налице данни след произшествието да е правено изследване на ищеца за наличие на алкохол в кръвта, както се установява и от заключението на СМЕ. От показанията на св. А. Б. Г., който е бил с ищеца преди и по време на произшествието, се установява, че мястото на терасата не било осветено. Ищецът през същата вечер не е пил алкохол, тъй като се подготвял за състезание по културизъм и такъв тип състезание изисквало изключителна подготовка. Тези показания съдът приема за достоверни, тъй като се подкрепят и от показанията на св. Г. И. Г., че към него момент ищецът бил напълно подготвен да участва в състезанието и спазвал специална диета, която включвала дори и преценка по колко и кога да се пие вода, какво и кога да се яде. Произшествието се е случило през нощта, на място, което не е било осветено и тъй като врата в парапета не е била обозначена, не е могло да бъде забелязана и не е била заключена, не може да се приеме, че ищецът, облягайки се назад, като е считал, че се подпира на парапета, е проявил небрежност.

На осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът Театрално музикален и филхармоничен център – Разград следва да заплати на ищеца разноските по делото, които според списъка по чл. 80 от ГПК са в размер на 1 683, 44 лева.

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ искове те, предявени от С. Г. Г. от гр. Разград, община Разград, ул. „*** ЕГН *****“ против Община Разград, със седалище и адрес на управление гр. Разград, ул. „Бели Лом“ № 37А, БУЛСТАТ 000505910 и Театрално музикален и филхармоничен център – Разград със седалище и адрес на управление гр. Разград, площад „Независимост“ № 2, БУЛСТАТ 000499400 на осн. чл. 49 от ЗЗД да бъдат осъдени солидарно да заплатят сумата 30 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на 06. 04. 2019 г. в гр. Разград, както и сумата 2 086 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва от 30. 05. 2020 г. до окончателното плащане на сумата, като неоснавателни.

ОТХВЪРЛЯ искове те, предявени от С. Г. Г. от гр. Разград, община Разград, ул. „*** ЕГН *****“ против Община Разград, със седалище и адрес на управление гр. Разград, ул. „Бели Лом“ № 37А, БУЛСТАТ 000505910 за заплащане на осн. чл. 49 от ЗЗД на сумата 30 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на 06. 04. 2019 г. в гр. Разград, както и сумата 2 086 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва от 30. 05. 2020 г. до окончателното плащане на сумата, като неоснавателни.

ОСЪЖДА Театрално музикален и филхармоничен център – Разград със седалище и адрес на управление гр. Разград, площад „Независимост“ № 2, БУЛСТАТ 000499400 да заплати на С. Г. Г. от гр. Разград, община Разград, ул. „*** ЕГН *****“ сумата 30 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди на 06. 04. 2019 г. от падане от тераса на заведение „***“ в гр. Разград, както и сумата 2 086 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, ведно със законната лихва върху главниците от 30. 05. 2020 г. до окончателното им заплащане, както и разноси по делото в размер на 1 683, 44 лева.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Варненския апелативен съд .

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____